

William Shakespeare, *Romeo en Julia*.

Informatie voor de leerkracht.

Romeo and Juliet, schilderij door Frank Dicksee, 1884. (Publiek domein) Bron: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_Montague#/media/Bestand:Romeo_and_Juliet_\(detail\)_by_Frank_Dicksee.png](https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_Montague#/media/Bestand:Romeo_and_Juliet_(detail)_by_Frank_Dicksee.png)

Inleiding

'Romeo en Julia' is ongetwijfeld de beroemdste lovestory uit de wereldliteratuur. Het verhaal van hun hartstochtelijke liefde met tragische afloop kreeg in 1597 zijn definitieve versie in *The Most Excellent and Lamentable Tragedy of Romeo and Juliet* van William Shakespeare. De tragische geschiedenis van de twee geliefden, die door een misverstand zijn gedoemd om te sterven, komt voor het eerst voor in *Il novellino* van de Italiaan Salernitano uit 1476. Er volgen daarna nog een aantal Italiaanse bewerkingen en in 1562 verscheen in Engeland een gedicht met als titel *The Tragical*

Historye of Romeus and Juliet van Arthur Brooke. Deze publicatie heeft gediend als directe bron van de tragedie van Shakespeare.

Personages

Het huis van de Capulets

(Lord) Capulet is de patriarch van het huis van de Capulets.

(Lady) Capulet is de matriarch van het huis van de Capulets.

Julia is de dochter van de Capulets en de vrouwelijke protagonist van het stuk.

Tybalt is een neef van Julia, Lady Capulet is zijn tante.

De min ('Nurse') is Julia's persoonlijke verzorgster en vertrouweling.

Peter is het ondeugende knechtje van de min.

Samson en Gregory zijn bedienden van de Capulets.

Rosaline, lord Capulets nicht, is iemand die niet in het stuk optreedt. Zij is degene op wie Romeo verliefd was voor hij Julia ontmoette.

Huis van de Montagues

(Lord) Montague is de patriarch van het huis van de Montagues.

(Lady) Montague is de matriarch van het huis van de Montagues.

Romeo is de zoon van de Montagues en de mannelijke protagonist van het stuk.

Benvolio is een neef en vriend van Romeo.

Abraham en Balthasar zijn knechten van de Montagues.

Het heersende Huis van Verona

Escalus is de heerser van Verona.

Gevolg van Escalus

Graaf Paris is een verwante van Escalus die met Julia wil huwen.

Mercutio is een andere verwante van Escalus en een vriend van Romeo.

Andere personages

Broeder Lorenzo is een franciscaner monnik en Romeo's vertrouweling.

Broeder John wordt uitgezonden om de brief van broeder Lorenzo aan Romeo te bezorgen.

De apotheker verkoopt met tegenzin het vergif aan Romeo.

Zie voor een samenvatting van het stuk:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_en_Julia

Vragen en opdrachten

Proloog

Opdracht 1. Lees het sonnet dat dienst doet als proloog van het stuk. Daarin staat te lezen dat Romeo en Julia 'door de sterren gedwarsboomd' zullen worden (het noodlot) en dat hun liefde de 'tekens van de dood' reeds in zich draagt. We weten dus al meteen dat het slecht zal aflopen met die twee. Wat zou de functie kunnen zijn van een proloog waarin het einde van het stuk al meteen wordt verklapt?

Originele tekst:

Two households, both alike in dignity,
 In fair Verona, where we lay our scene,
 From ancient grudge break to new mutiny,
 Where civil blood makes civil hands unclean.
 From forth the fatal loins of these two foes
 A pair of star-cross'd lovers take their life;
 Whose misadventured piteous overthrows
 Do with their death bury their parents' strife.
 The fearful passage of their death-mark'd love,
 And the continuance of their parents' rage,
 Which, but their children's end, nought could remove,
 Is now the two hours' traffic of our stage;
 The which if you with patient ears attend,
 What here shall miss, our toil shall strive to mend.

Vertaling:

Bij twee families, nobel en gezeten,
 (Verona is ons glanzend schouwtoneel)
 Barst nieuw geweld los uit een oude vete,
 En burgers vliegen burgers naar de keel.
 Uit bloeddoordrenkte lendenen creëren
 De kampen twee geliefden die, misleid
 Door lot en sterren, jammerlijk kreperen:
 Hun dood begraaft de ouderlijke strijd.
 De loop van hun ten dode opgeschreven

Romance, van rancune die moest duren
 Tot kinderen betaalden met hun leven,
 Toont ons toneel u nu een aantal uren.
 Schenk ons uw aandacht. Valt er iets te laken,
 We zullen het proberen goed te maken.

(Vertaling: G. Komrij)

Dit openingssonnet vertelt meteen hoe het stuk zal eindigen en wordt daarom beschouwd als een voorbeeld van dramatische ironie: de hoorders weten nu al dat de hoofdpersonen op het einde van het stuk zullen sterven. Waarschijnlijk wisten de toehoorders dat sowieso al, omdat de afloop van het verhaal algemeen bekend was. Daarom diende deze proloog wellicht om spanning op te wekken: we weten al hoe het verhaal zal aflopen, maar nog niet hoe het precies zal verlopen, welke ontwikkelingen tot die tragische afloop zullen leiden.

Eerste bedrijf

Opdracht 2. Het eerste bedrijf begint met een komische scène waarin de familievete al meteen aan bod komt. Hoe wordt die vete hier beschreven?

Al in de eerste scène voert Shakespeare de vete tussen de Montagues en de Capulets ten tonele. Dat zou erop kunnen wijzen dat hij die vete als hoofdfactor van de tragedie beschouwde. Maar hij maakt er een min of meer komische scène van, waardoor hij zijn eigen bedoeling verzwakt. Ook verder krijgen we de indruk dat hij die vete niet helemaal au sérieux neemt. Als Lord Capulet zich in de strijd wil werpen en om een zwaard schreeuwt, wordt hij belachelijk gemaakt door zijn vrouw. Bovendien maakt de auteur ons duidelijk, dat de vete een artificieel twistpunt geworden is. De hoofden van de beide huizen zijn ze duidelijk beu en we voelen dat ze zich graag met mekaar zouden willen verzoenen. Dat blijkt ook uit de reactie van Lord Capulet op de aanwezigheid van Romeo op het feest in de laatste scène van dit eerste bedrijf. Het is duidelijk dat Lord Capulet de vete wil vergeten. Hij is vol lof over Romeo en geeft de rustverstoorder Tybalt een daverende uitbrander. Daaruit blijkt dat de oude vete eigenlijk tot rust gekomen is en dat die alleen nog in stand gehouden wordt door jonge heethoofden.

De grote onruststokers blijken dus de jongeren te zijn (met uitzondering van Benvolio) en dan met name Tybalt, die geen gelegenheid voorbij laat gaan om te vechten.

Opdracht 3. Het is duidelijk dat Romeo niet echt bezig is met die familievete. Hij heeft andere zorgen. Welke?

Uit het gesprek met zijn oudere neef Benvolio, blijkt dat Romeo niet echt bezig is met de vete tussen de twee huizen. Hij is vooral bezig met zichzelf, omdat hij als knaap zijn eerste kalverliefde meemaakt. Zijn verliefdheid op Rosaline blijkt vooral een aanleiding om zijn eigen gevoelens te analyseren. We zouden kunnen zeggen dat hij niet zozeer verliefd is op Rosaline, als wel op het gevoel van verliefdheid zelf en de melancholie die daardoor wordt gevoed.

Opdracht 4. Hoe leren we Julia kennen?

Via het gesprek tussen Lord Capulet en Paris, de huwelijkskandidaat voor zijn dochter, leren we Julia kennen: bijna 14 jaar oud, nog een kind, dat eigenlijk nog niet klaar is voor het huwelijk.

Gravin Capulet en de voedster of min denken er blijkbaar anders over en doen al hun best om Julia voor te bereiden op een huwelijk met Paris. Maar Julia houdt zich op de vlakke.

Opdracht 5. De ontmoeting met Julia op het feest van de Capulets betekent voor Romeo een ommekeer in zijn karakter. Verklaar.

Romeo is met al zijn melancholie eigenlijk aan het wachten op een meisje van vlees en bloed dat de schim van Rosaline (die we niet te zien of te horen krijgen) kan verjagen. Dat gebeurt op het feest bij de Capulets. Op dat ogenblik zien we de echte Romeo verschijnen, die op de drempel staat van de volwassenheid. De ziekelijke melancholie verdwijnt en er ontstaat een reële hartstocht. De liefde is nog het enige wat telt.

De liefde op het eerste gezicht is meteen wederzijds, al beseft Julia maar al te goed wat de risico's zijn. Haar uitspraak 'O Noodlot, op welk onheil kunt ge zinnen, dat ik mijn ergste vijand moet beminnen?' is een duidelijke vooruitwijzing naar de noodlottige afloop van hun liefde.

Tweede bedrijf

Opdracht 6. Lees de wereldberoemde balkonscène. Het is een en al poëzie wat we hier lezen. Hoe bekijken de geliefden het feit dat ze door hun verschillende

afkomst eigenlijk niet met mekaar mogen omgaan, laat staan met mekaar trouwen?

De eerste scène van het tweede bedrijf is wereldberoemd: het is de zgn. balkonscène waarin vooral de monoloog van Julia opvalt. We citeren de originele tekst en een hedendaagse vertaling in het Nederlands:

O Romeo, Romeo, wherefore art thou Romeo?

Deny thy father and refuse thy name;

Or if thou wilt not, be but sworn my love

And I'll no longer be a Capulet.

'Tis but thy name that is my enemy:

Thou art thyself, though not a Montague.

What's Montague? It is nor hand nor foot,

Nor arm nor face, nor any other part

Belonging to a man. O be some other name!

What's in a name? That which we call a rose

By any other word would smell as sweet;

So Romeo would, were he not Romeo call'd,

Retain that dear perfection which he owes

Without that title. Romeo, doff thy name,

and for thy name, which is no part of thee,

Take all myself.

O Romeo, Romeo! Waarom ben jij Romeo?

Ontken je vader en verzaak je naam;

Of, als je dat niet wil, bezweer mij dan je liefde,

en ik zal niet langer een Capulet zijn.

Het is slechts je naam die mijn vijand is;

Jij bent wie je bent, jezelf, niet een Montague.

Wat is een Montague? Is het een hand, een voet,

een arm, een gezicht, of enig ander deel

behorend aan een man? O, had je maar een andere naam!

Wat betekent een naam? Dat wat wij een roos noemen

zou met een andere naam net zo zoet geuren;

zo zou ook Romeo, had hij een andere naam,

even volmaakt zijn als hij nu is.

Romeo, doe weg die naam,

Hij is geen deel van jou, verruil hem

voor alles wat ik ben.

(Vertaling: J. Grandgagnage. Zie:

<https://sites.google.com/site/shakespearevertalingen/bekende-monologen/romeo-and-juliet-monologen>)

Daarna maken we kennis met broeder Lorenzo, die een groot kenner van planten en kruiden en hun effect op mensen blijkt te zijn. Dat is een subtiele vooruitwijzing, omdat zulke planten en kruiden een grote rol zullen spelen in de afloop van het verhaal.

Alles gaat razendsnel in dit tweede bedrijf: de afspraak om zo vlug mogelijk te trouwen, de boodschappen over en weer en ten slotte het geheime huwelijk, ingezegend door Lorenzo. Erg geloofwaardig is dat allemaal niet, maar wel spannend.

Derde bedrijf

Opdracht 7. In de eerste twee bedrijven hadden we de indruk dat we te maken hadden met een romantische komedie over liefdesperikelen, maar in het derde bedrijf wordt de stemming grimmig en zelfs tragisch. Welke feiten zorgen voor deze omslag?

In de eerste scène van het derde bedrijf vallen er twee doden: Mercutio en Tybalt. Mercutio is helemaal niet agressief en hij vindt de vete eigenlijk een absurde energieverpilling. Maar als Tybalt Romeo beledigt en Romeo daar met zachtmoedigheid op reageert, dan is het Mercutio die verontwaardigd zijn degen trekt en Tybalt uitdaagt. Als hij dood neervalt, reageert hij niet met pathetische afscheidswaarden, maar met een paar hartige scheldwoorden aan het adres van de verwenste vete en een spottende woordspeling aan het adres van de dood.

Tybalt daarentegen, die de 'Kattenkoning' wordt genoemd, is een echte vechtersbaas. Hij verkeert in een permanente toestand van opwinding en hij cultiveert hardnekkig de familievete. Hij is ook geen eerlijke vechter: hij doorsteekt Mercutio op verraderlijke wijze onder de arm van Romeo door. We begrijpen niet goed waarom deze man zo populair is bij de familie Capulet.

Opdracht 8. Romeo's gedrag en karakter ondergaan ook een drastische verandering. Welke evolutie maakt hij door in het derde bedrijf?

Romeo's karakter zien we in het derde bedrijf duidelijk evolueren . We zouden kunnen zeggen dat zijn karakter plotseling verandert door de omstandigheden.

De verliefde dromer komt plots met zijn twee voeten op de grond terecht. Als Tybalt hem beledigt, antwoordt hij met zachtheid en met een glimlach. Maar als Tybalt Mercutio neersteekt, is hij verplicht om de werkelijkheid onder ogen te zien. Zijn wereld stort in elkaar en hij laat zich gaan in een vlaag van hysterie. Maar als die voorbij is, komt een Romeo tevoorschijn die de toestand aanvaardt en bereid is om geduld te oefenen.

Vierde bedrijf

Opdracht 9. De voedster betekent voor Julia veel meer dan haar ouders voor haar betekenen. Hoe zou dat komen? Maar als zij zich tegen Julia keert, omdat zij vindt dat Julia de keuze van de ouders voor Paris als haar echtgenoot moet accepteren, is ze het vertrouwen van Julia kwijt. Hoe verklaar je die omslag?

De voedster is voor Julia de band met haar kinderjaren en iemand van wie ze afhankelijk is en op wie ze volledig kan vertrouwen. Maar op het ogenblik waarop de voedster haar in de steek laat, neemt het meisje haar eigen lot in handen. Je zou zelfs kunnen zeggen dat Julia op dat moment volwassen wordt.

Ze is nu in staat om innerlijk met haar ouders te breken, zich in zichzelf op te sluiten en de list van Broeder Lorenzo uit te voeren. Ze aanvaardt de schijndood en maakt duidelijk dat ze bereid is de hand aan zichzelf te slaan als het plan niet lukt. Het is duidelijk dat ze geen kind meer is en dat ze tot daden gedreven wordt, waarvoor ze de kracht alleen kan putten uit iets wat sterker is dan haarzelf: de liefde.

Telkens als we de Graaf en de Gravin Capulet bezig zien, beseffen we dat er van liefde in hun relatie weinig sprake is. Hij is veel ouder en hij loopt haar eigenlijk in de weg. Ze spaart hem zelfs niet in het bijzijn van de voedster. Maar hij is wel met de beste bedoelingen bezielde: hij heeft het geluk van zijn dochter op het oog en hij wil, door haar te laten trouwen, haar 'verdriet' om Tybalt verdrijven. Dat ze dit niet blijkt te appreciëren, maakt hem woedend en nog hardnekkiger. Maar al met al is hij geen onmenselijke man.

Veel zwaarder is de schuld van Gravin Capulet. Zij had het vertrouwen van haar dochter moeten hebben en dan kon ze optreden als buffer tussen dochter en echtgenoot. Maar op die taak is ze niet berekend. Ze is zo gevoelsarm, dat er geen intimiteit tussen haar en haar dochter kan bestaan. Slechts op één moment krijgen we de indruk dat ze echt begaan is met haar dochter: als ze haar man toesnauwt, terwijl die aan het razen is tegen Julia. Maar die reactie

wordt haar ingegeven door haar misprijzen voor haar man en niet door de genegenheid voor haar dochter.

De voedster betekent veel meer voor Julia dan haar moeder. Tussen voedster en pleegkind is er een intieme band gegroeid, die nooit bestaan heeft tussen Julia en haar koude moeder. Aan de voedster vertrouwt ze haar diepste geheimen toe, tot haar wendt ze zich als ze in de problemen zit.

De voedster helpt Julia in haar romantisch avontuur, omdat ze geen rekening houdt met vetes en familietrots. Maar als Romeo Tybalt heeft gedood en verbannen is, staat ze voor de keuze: de voorrang geven aan haar moederlijke gevoelens voor Julia of aan haar plichtsbesef en haar drang naar zelfbehoud. Op het ogenblik dat Graaf Capulet beslist, dat Julia met Paris moet trouwen, zwicht ze. Daardoor is de voedster meteen het vertrouwen van Julia kwijt.

Vijfde bedrijf

Opdracht 10. In zijn verbanningsoord ontwikkelt Romeo zich tot een volwassen man, die weet wat hij wil. En ook Julia ontwikkelt zich in haar isolement tot een volwassen vrouw met durf en daadkracht. Verklaar.

Door te vluchten naar Mantua had Romeo zich neergelegd bij de situatie, in de overtuiging dat hij dankzij de list van Broeder Lorenzo voorgoed verenigd zou worden met zijn Julia. Ook als hij het (valse) bericht van Julia's dood ontvangt, blijft hij rustig en zelfverzekerd. Hij neemt het koele besluit om zich in de dood met haar te verenigen door zelfmoord te plegen en brengt zijn plan vastberaden tot uitvoer. Hij spreekt op het kerkhof Paris, die hij niet herkent, beheerst en minzaam toe. Maar als Paris hem wil arresteren, slaat hij meedogenloos en zonder aarzelen toe. Als hij daarna Paris herkent, belooft hij hem te begraven draagt hij hem plechtig in het grafgebouw. Als hij daar Julia ziet liggen, neemt hij meteen de gifdrank in.

Algemene vragen

Opdracht 11. Is Romeo en Julia een echte tragedie, waarin de personages ten onder gaan door hun eigen karakter? Waarom (niet)?

Romeo en Julia is geen echte tragedie, omdat de hoofdpersonages niet in het verderf gestort worden door hun eigen karakter, zoals dat in de latere tragedies het geval zal zijn, bv. in *Hamlet* en *Macbeth*. Wat hen ten gronde richt

zijn de omstandigheden, die onafhankelijk zijn van hun eigen wil of karakter. Om te beginnen natuurlijk de vete tussen de twee families. Die vete is de basis van de werking van het noodlot. Maar op het einde komen daar nog een paar toevalligheden bij: een broeder die door een epidemie verhinderd wordt om een brief te bezorgen, een knecht die Romeo het misleidende bericht brengt over Julia's dood, het feit dat Romeo een half uur te vroeg bij het graf komt en Broeder Lorenzo een half uur te laat. Uit een dergelijke reeks toevalligheden groeit natuurlijk geen echt tragische situatie.

Opdracht 12. Als we het toneelstuk in zijn geheel nog eens bekijken, dan valt het ons op dat de gebeurtenissen eigenlijk in een snel tempo plaatsvinden. Reconstrueer de tijdsstructuur van het stuk.

Shakespeare brengt het tijdsbestek van de handeling terug tot vijf dagen. De *eerste dag* begint met het straatgevecht en vervolgt met het feest bij de Capulets en de serenade die Romeo in de vroege ochtend aan Julia brengt.

Op de *tweede dag* krijgen we het clandestiene huwelijk, de dood van Mercutio en Tybalt, de verbanning van Romeo, het voorstel om Julia aan Paris uit te huwelijken en het afscheid 's morgens vroeg van Romeo en Julia na hun eerste en enige huwelijksnacht.

In de loop van de *derde dag* geeft de broeder het drankje aan Julia en op de avond van dezelfde dag neemt Julia het in bij het slapengaan.

Op de ochtend van de *vierde dag* wordt Julia gewekt en schijnbaar dood aangetroffen. Romeo verneemt haar dood, koopt vergif en keert spoorlags terug om zich bij haar te voegen in de grafkelder.

Op de *vijfde dag* 's morgens sterven Paris, Romeo en Julia. Als de lichamen door de wachters worden gevonden, worden de vorst van Verona, Capulet en Montague op de hoogte gebracht van het drama dat zich heeft afgespeeld. Montague en Capulet verzoenen zich en beloven standbeelden te laten oprichten van de overleden geliefden.

Beoordelingen

Opdracht 13. Lees en bepaal je eigen standpunt ten opzichte van de volgende beoordelingen van het stuk.

- ‘*Romeo en Julia* is een helder, ondubbelzinnig stuk. Het thema is zo oud als de wereld: een verhaal van simpele hartstochten, liefde gedwarsboemd door haat. Psychologische complexiteit hoeven we hier niet te zoeken. (W. Courteaux)
- Het feit dat de twee hoofdpersonen in deze tragedie zo’n proces van beproeving en volwassenvorming doormaken, maakt *Romeo en Julia* uniek in het verzameld werk van Shakespeare. (...) De tragiek van Romeo en Julia wordt niet bepaald door individuele, persoonlijke fouten of zwakheden, maar komt van buiten en wordt bepaald door de families waartoe zij behoren, de maatschappij waarin zij geboren zijn.’ (T. Hoenselaars)
- ‘Er wordt veel te veel gepraat in het toneelstuk: de poëzie is meer decoratief dan functioneel. We zitten te kijken naar acteurs die op een toneel welluidende toespraken afsteken, waar we zijn er niet echt bij betrokken.’ (T.A. Birrell)

Actualisering

De beroemdste actualisering, waarbij de verhaalstof getransformeerd wordt naar de eigen tijd en actuele omstandigheden, is de lyrische toneelversie uit 1957, getiteld *West Side Story*, door Sondheim en Laurents, waarop de componist Leonard Bernstein zijn beroemde musical baseerde. In 1961 verscheen de eveneens beroemde filmversie van deze musical. Het verhaal speelt zich af in New York en de geliefden worden gedwarsboemd door de strijd tussen twee rivaliserende jeugdbendes.

Zie: [https://nl.wikipedia.org/wiki/West_Side_Story_\(1961\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/West_Side_Story_(1961))

Verfilmingen

Er bestaan talloze verfilmingen van het verhaal. We beperken ons tot de bekendste.

In 1968 verscheen de film *Romeo and Juliet* onder regie van Franco Zeffirelli, die de reputatie heeft van de beste verfilming van het stuk van Shakespeare. Op dvd is deze film beschikbaar in een aantal openbare bibliotheken. Zie:

http://zoeken.bibliotheek.be/detail/Franco-Zeffirelli/Romeo-and-Juliet/Dvd/?c_showfullavail=true&itemid=%7Clibrary%2Fmarc%2Fvlacc%7C2623846

In 1978 maakte de BBC een verfilming onder regie van Alvin Rakoff, die later op video en dvd verscheen en die nog altijd het bekijken waard is. Zie:

<https://letterboxd.com/film/romeo-juliet-1978/>

In de film *Romeo + Juliet* van regisseur Luhrmann uit 1996 gebruiken de steracteurs Leonardo Di Caprio en Claire Danes weliswaar de originele tekst van het toneelstuk, maar daar houden de overeenkomsten wel op. Volgens sommigen is deze film niet meer dan 'een hedendaagse, snel gemonteerde en uiterst gewelddadige videoclip' (L. Stapper in *Van Abelard tot Zwaanridder*). Zie:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_%2B_Juliet

De meest recente verfilming is *Romeo & Juliet*, een romantische dramafilm uit 2013 onder regie van Carlo Carlei. Zie:

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_%26_Juliet_\(2013\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_%26_Juliet_(2013))

Een andere recente film is *Letters to Juliet* (Nederlands: *Brieven aan Julia*), een Amerikaanse romantische film uit 2010, met een verwijzing naar *Romeo en Julia*. Zie:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Letters_to_Juliet

De film *Shakespeare in love* is een Amerikaans-Britse film uit 1998 van John Madden. Het is geen verfilming van *Romeo and Juliet*, maar een biografisch verhaal over de auteur Shakespeare, waarin we te weten komen wat de inspiratiebron is geweest voor het stuk. Het verhaal van *Romeo and Juliet* zou immers gebaseerd zijn op elementen uit het liefdesleven van Shakespeare zelf. In werkelijkheid is de film echter helemaal fictie en fantasie, ondanks de vele verwijzingen naar wat we met zekerheid over Shakespeare en over zijn werk weten. De film kende veel succes en won niet minder dan zeven Oscars. Zie:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Shakespeare_in_Love

Opdracht 14. Bekijk de film *Shakespeare in Love* en ga na wat die met het toneelstuk te maken heeft.

Song

Opdracht 15. Lees en interpreteer de song 'What is a youth', die als leidmotief gebruikt werd in de verfilming van *Romeo en Julia* door Zeffirelli.

De tekst van de song is hier te vinden:

<https://www.lyricsondemand.com/soundtracks/r/romeoandjulietlyrics/whatisayouthlyrics.html>

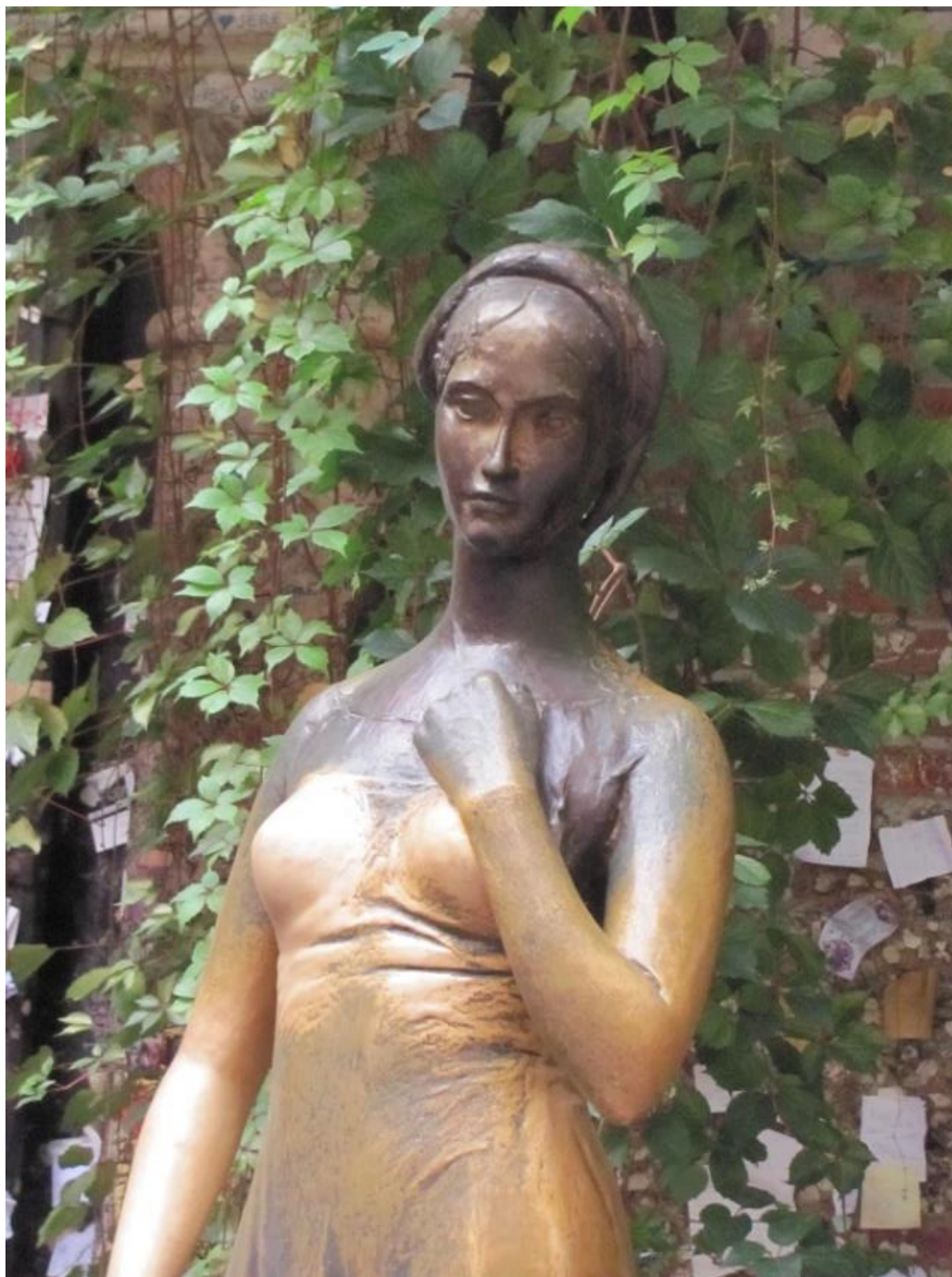
Zie ook:

<https://www.youtube.com/watch?v=QxidjMJK9f4>

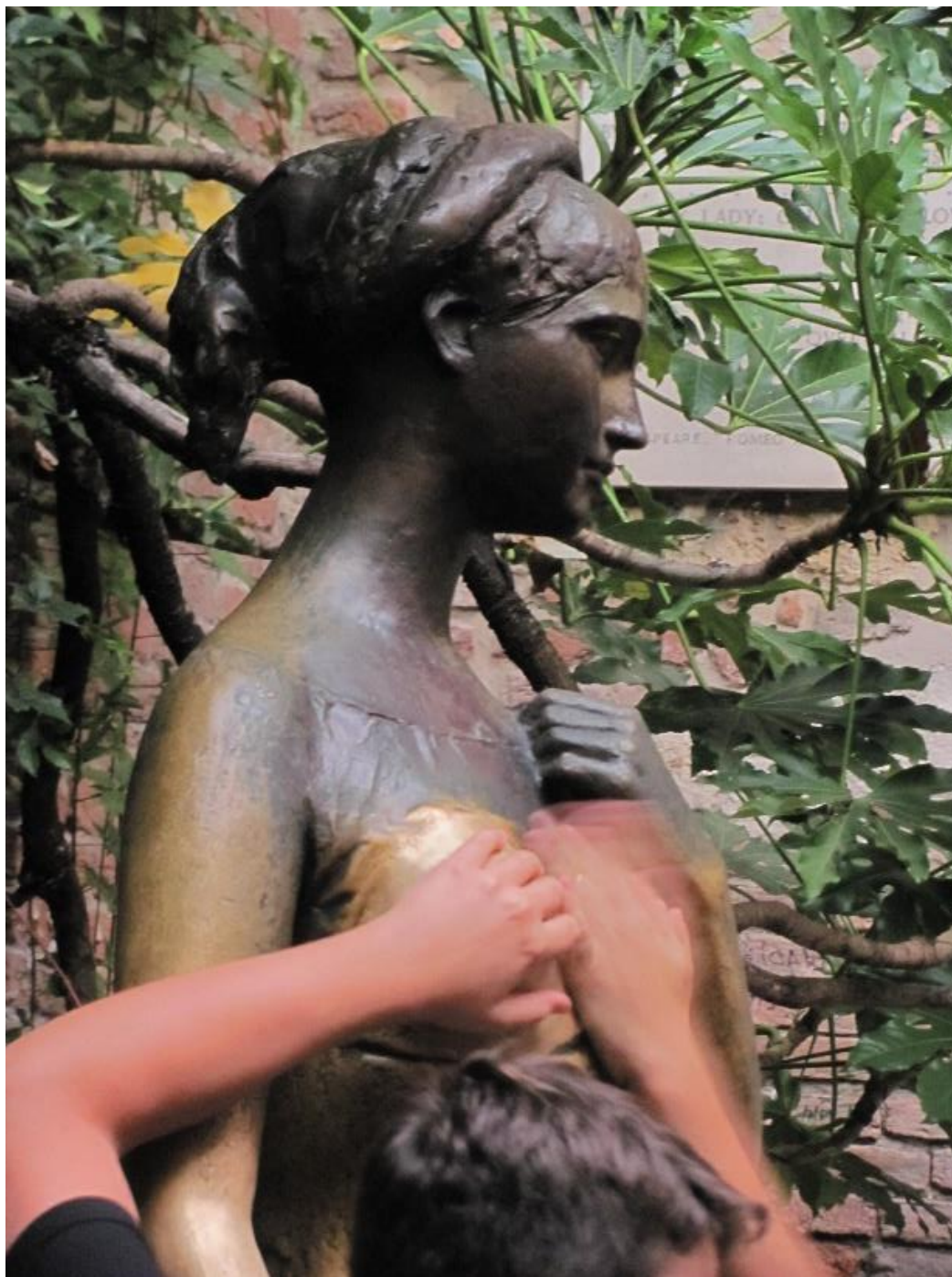
Romeo en Julia in Verona

Opdracht 16. Verzamel informatie over de wijze waarop de stad Verona in Italië in de loop der eeuwen is omgevormd tot de plaats waar de tragedie van Shakespeare echt zou hebben plaatsgevonden.

Hoezeer het stuk en de personages tot de verbeelding van het publiek spreken, blijkt uit de manier waarop de stad Verona in de loop der eeuwen is omgevormd tot de plaats waar de tragedie van Shakespeare ook echt plaatsvond. Iedereen weet wat er bedoeld wordt met de balkonscène, maar die term komt in het stuk eigenlijk niet voor. Er staat alleen dat Romeo over de muur klimt en dat Julia verschijnt aan haar raam. Ook het woord 'balkon' komt er niet in voor, omdat het pas jaren later in de Engelse taal is opgenomen. Maar in Verona denkt men daar anders over. De attractie bij uitstek van Verona is de Casa di Giulietta (het huis van Julia). Dit gotische stadspaleis, gelegen aan de Via Cappello in het hart van de stad, was ooit de residentie van de rijke familie Dal Cappello. Boven de poort die toegang biedt tot de binnenplaats van de woning bevindt zich nog het stenen wapenschild van de familie, herkenbaar aan de hoed (cappello). Of de familie Dal Cappello ooit een dochter heeft gehad die Giulia heette, is onbekend. Maar volgens sommigen was het hier dat zich de tragische liefdesgeschiedenis van Romeo en Julia heeft afgespeeld.

Op het binnenplein bevindt zich een bronzen beeld van de mooie Julia. Het is erg druk bij dit beeld, omdat het de bedoeling is, dat je even de hand legt op de rechterborst van Julia. Dat zou geluk brengen in de liefde.

Als je vanop de binnenplaats omhoog kijkt, dan zie je het beroemde balkon waar Julia zich liet zien aan haar geliefde Romeo, die beneden op de binnenplaats een serenade voor haar zong.

(Eigen foto's)

Om het balkon te betreden, moet je een toegangsticket kopen. Daarmee kan je meteen ook het hele huis zelf bezoeken. Het huis is ingericht als een (bescheiden) museum en het geeft je een idee van hoe de woning er moet hebben uitgezien in Julia's tijd. Je kan een blik werpen op haar slaapkamer en een kijkje nemen in de eetzaal. Het hoogtepunt is natuurlijk het balkon zelf, de uitgelezen plaats om een selfie te nemen.

Met het toegangsticket voor de Casa di Giulietta kan je ook de Tomba di Giulietta bezoeken. De graftombe van Julia is gelegen aan de Via del Pontiere, een halfuurtje stappen van het huis van Julia.

© jan.uyttendaele@gmail.com

BIBLIOGRAFIE

T.A. Birrell (1985), *Shakespeare stuk voor stuk*. Utrecht/Antwerpen: Het Spectrum.

B. Bryson (2008), *Shakespeare. Een biografie*. Amsterdam/Antwerpen: Atlas.

T. Hoenselaars (2017), *Shakespeare Forever! Leven en mythe, werk en erfenis*. Amsterdam: Wereldbibliotheek.

W. Shakespeare (1987). *Verzameld werk*. Vertaald en ingeleid door W. Courteaux. Kapellen: De Nederlandsche Boekhandel/Uitgeverij Pelckmans.

W. Shakespeare-E. Franck (2002), *Romeo en Julia*. Averbode/Ploegsma: Amsterdam.

L. Stapper (2007), 'Romeo & Julia'. In: P. Altena e.a. (red.), *Van Abélard tot de Zwaanridder. Literaire en historische personages uit middeleeuwen en later tijd, met hun voortleven in de kunsten. Een lexicon*. Nijmegen: SUN.

J. De Vos, J. Pieters & L. De Vos (2017), *Shakespeare. Auteur voor alle seizoenen. Met een terugblik op 50 jaar voorstellingen in de Lage Landen*. Tiel: Lannoo.

Websites

https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_en_Julia

<https://travelboulevard.be/nl/verona-julia/>

<https://www.cosiddetto.be/reizen-in-italie/in-de-voetsporen-van-romeo-en-julia-in-verona/>

https://nl.wikipedia.org/wiki/Julia_Capulet

https://nl.wikipedia.org/wiki/Romeo_Montague

<https://www.kennedy-center.org/education/resources-for-educators/classroom-resources/media-and-interactives/media/theater/shakespeares-romeo-and-juliet/>

<https://www.enotes.com/homework-help/can-anybody-thoroughly-explain-me-theme-song-what-228915>

<http://users.telenet.be/michel.vanhalme/films3503.htm>

<http://histoforum.net/2016/Shakespeare%201.pdf>

<http://histoforum.net/2016/Shakespeare%203.pdf>